

Innehåll

Kontakter	1
Nyheter från Klinisk kemi	2
Fler externa analyser beställs och svaras i Cosmic.....	2
Nyheter från Klinisk mikrobiologi.....	3
Aktuellt avseende provtagning och analys av SARS-CoV-2, influensa, RS vid Mikrobiologilaboratoriet och Jourlaboratorierna i Köping samt Västerås	3
Nytt provtagningsmaterial för analysen Tarmpatogena bakterier, F-.....	3
Ny metod för akut malariadiagnostik	4
Fler externa analyser beställs och svaras i Cosmic.....	4
”Svamp-DNA (ITS), sekvensering” blir beställningsbar i Cosmic	5
Förändring i provhantering för analys ”Bakterie-DNA, sekvensering (16S)”	5
Nyheter från Klinisk patologi	6
Information till närstående vid dödsfall.....	6
Nyheter från Transfusionsmedicin	7
Transfusionskontroll och återrapportering.....	7

Kontakter

Kundservice Laboratoriemedicin

021-17 35 50

laboratoriemedicin@regionvastmanland.se

Nyheter från Klinisk kemi

Fler externa analyser beställs och svaras i Cosmic

Från och med 2026-04-15 sker beställning och rapportering av nedanstående läkemedelsbestämningar i Cosmic (Kemifliken):

P/S-Klozapin

P/S-Oxkarbazepin

P/S-Linezolid

S-Aciklovir

P/S-Dalbavancin

P/S-Vorikonazol

Analyserna utförs vid externt laboratorium och svarsinmatningen till Cosmic sker tills vidare manuellt av Laboratoriemedicin. Förändringen kommer att ge en ökad spårbarhet och tydligare historik för provsvar samt minskar hanteringen av papperssvar för beställarna.

Kundservice Laboratoriemedicin
021-17 35 50

Mattias Karlman
Överläkare, MLA Klinisk kemi
Bitr. verksamhetschef, Laboratoriemedicin

Nyheter från Klinisk mikrobiologi

Aktuellt avseende provtagning och analys av SARS-CoV-2, influensa, RS vid Mikrobiologilaboratoriet och Jurlaboratorierna i Köping samt Västerås
När influensasäsongen nu går mot sitt slut gäller andra analystider för rutinanalys SARS-COV-2/influensa A/B och RS-virus som under influensasäsongen analyserats dagligen.

Ej akutmärkta prover analyseras:

Dagligen t.o.m. 2026-04-19

Måndag-lördag 2026-04-20 - 2026-06-13

Måndag-fredag fr.o.m. 2026-06-14

Prover som ankommer till Mikrobiologilaboratoriet med ordinarie transporter analyseras och besvaras samma dag. För prov som lämnas direkt till Mikrobiologilaboratoriet gäller stopptid 15.30 vardagar, samt 14.30 helg, för att få svar samma dag. Tänk på att se över vilka transporttider som gäller för din enhet.

AKUTA prover Köping/Västerås:

Tillgång till snabb-PCR med analys av SARS-CoV-2, influensa A/B samt RS-virus finns dygnet runt alla dagar och skall användas i situationer där ett snabbt svar är avgörande. Provröret skall vara märkt med AKUT-etikett och lämnas direkt till personal på Jurlaboratoriet Köping/Västerås.

Anna Hill

Sektionschef Mikrobiologilaboratoriet, MLA

Laboratoriemedicin

Nytt provtagningsmaterial för analysen Tarmpatogena bakterier, F-

**Från och med 2026-04-15 ändras provtagningsmaterialet för analysen Tarmpatogena bakterier, F-
Detta genomförs för att förbättra överlevnaden av bakterier i provet.**

Provtagningsmaterial: Copan FecalSwab. Rör rekvireras kostnadsfritt från Mikrobiologilaboratoriet på [Rekvissionsblankett för provtagningsmaterial - Mikrobiologilaboratoriet \(15522\)](#) eller via kontakt med Laboratoriemedicins Kundservice (021-17 35 50).

Beställning av analys sker som tidigare: [Provtagningsanvisningar - Region Västmanland](#).

Jenny Eriksson

Specialistläkare Klinisk mikrobiologi

Laboratoriemedicin

Zhino Omar

Processledare Molekylärbiologi

Laboratoriemedicin

Ny metod för akut malariadiagnostik

Diagnostiken av malaria kommer från och med 2026-04-15 att förändras. Detektion av Plasmodium-DNA med molekylär metod LAMP ersätter nuvarande snabbtest.

Förändringen genomförs för att förbättra känsligheten på akutdiagnostiken.

Mikroskopi för artbestämning av positiva prov kommer att utföras dagtid, vardagar.

Provtagning och beställning sker som tidigare: [Provtagningsanvisningar - Region Västmanland](#).

Jenny Eriksson

Specialistläkare Klinisk mikrobiologi
Laboratoriemedicin

Zhino Omar

Processledare Molekylärbiologi
Laboratoriemedicin

Fler externa analyser beställs och svaras i Cosmic

Från och med 2026-04-15 sker beställning och rapportering av nedanstående analyser i Cosmic (Mikrobiologifliken):

Toxoplasma gondii PCR (DNA)

Francisella tularensis PCR/odling

Francisella tularensis IgM, IgG

Brucella PCR/odling

Brucella IgM, IgG

Burkholderia pseudomallei PCR/odling

Burkholderia pseudomallei antikroppar

Provtagning sker som tidigare [Provtagningsanvisningar - Region Västmanland](#).

Analyserna utförs vid externa laboratorier och svarsinmatningen till Cosmic sker manuellt av Laboratoriemedicin alternativt kvarstår papperssvar för vissa analyser. Vi arbetar kontinuerligt för att digitalisera all svarshantering men detta sker stegvis.

Anna Hill

Sektionschef Mikrobiologilaboratoriet, MLA
Laboratoriemedicin

Lena Hedlund

BMA/Objektspesialist IT
Laboratoriemedicin

”Svamp-DNA (ITS), sekvensering” blir beställningsbar i Cosmic

Från och med 2026-04-15 kommer analysen ”Svamp-DNA (ITS), sekvensering” vara beställningsbar i Cosmic.

Analysen utförs vid Karolinska universitetslaboratoriet och svar lämnas i Cosmic. Om ”Bakterie-DNA, sekvensering (16S)” önskas på samma prov, beställ ”Bakterie- och svamp-DNA (16S och ITS), sekvensering”.

Andreas Sälléber
Specialistläkare Klinisk mikrobiologi
Laboratoriemedicin

Förändring i provhantering för analys ”Bakterie-DNA, sekvensering (16S)”

Prov som skickas för ”Bakterie-DNA, sekvensering (16S)” analyseras, beroende på provmaterial, vid antingen Karolinska Universitetslaboratoriet eller Akademiska sjukhuset. Prov skickas endast vid preliminärt negativ odling.

Sedan början av 2026 är analysen ”Bakterie-DNA, sekvensering (16S)” tillgänglig både vid Karolinska Universitetslaboratoriet (KUL) och Akademiska sjukhuset (UAS). Vissa provmaterial skickas till UAS på grund av lägre analyspris. De material som skickas till UAS är vävnad, ledvätska, pleuravätska, abscesspunktat och kärngraft. Övriga material skickas till KUL. Analyserande laboratorium anges i svaret.

Vid samtidig beställning av sekvensering och odling skickas endast preliminärt odlingsnegativa prover för sekvensering, då analysen sällan tillför mervärde vid positiv odling. Om analysen ändå önskas kan Klinisk mikrobiolog kontaktas för diskussion (021-17 37 46). Prov som ej skickats för analys sparas på laboratoriet i 7 dagar.

Prov utan samtidig odling skickas utan fördröjning liksom prov där det i remissen framkommer skäl att skicka provet direkt.

Andreas Sälléber
Specialistläkare Klinisk mikrobiologi
Laboratoriemedicin

Nyheter från Klinisk patologi

Information till närstående vid dödsfall

Följande information är tänkt som stöd för att kunna guida närstående i samband med dödsfall.

När någon avlider på en vårdinrättning så kan man i de flesta fall besöka vårdinrättningen för att se den avlidne och få ta ett sista farväl. Men ibland är detta inte praktiskt genomförbart av olika anledningar.

Vid sjukhusen i Västerås, Köping, Fagersta och Sala finns bårhus där den avlidne förvaras i kylrum fram till begravningen. Här finns också avskedsrum med möjlighet för närstående att få besöka den avlidne och i lugn och ro ta ett sista farväl. Man tar då kontakt med den begravningsentreprenör som anlåtats och de har då möjlighet att hålla i detta avsked. Även vid dödsfall som sker utanför vårdinrättning kan bårhusens avskedsrum användas för att ta ett farväl av den avlidne. Även i dessa fall är det den begravningsentreprenör som anlåtats som håller i avskedet.

Om det ska utföras en rättsmedicinsk undersökning efter döden så kan det ibland föreligga hinder för närstående att få se den avlidne. Polismyndigheten kan då ge besked om vad som gäller i det aktuella fallet.

Se även [Visning/Avsked av den avlidne för anhöriga - Obduktion/Bårhus \(18256\)](#).

Rickard Eriksson
Processledare Obduktion/Bårhus
Laboratoriemedicin

Lars Eriksson
Överläkare, Klinisk Patologi
Laboratoriemedicin

Nyheter från Transfusionsmedicin

Transfusionskontroll och återrapportering

Det finns nu en ny flik i Transfusionsmedicins uthopp från Cosmic till InterInfo. Detta är en ny funktion som i dagsläget används av ett antal pilotavdelningar.

Fliken heter "Transfusionskontroll":

Transfusionskontrollen är en kontroll som säkerställer att den blodkomponent som hämtats ut från Blodcentralen är korrekt reserverad till rätt patient inför transfusion. Kontrollmomentet ska göras vid patientens sida, det vill säga bed-side, i samband med transfusionen. I samband med denna kontroll kommer även återrapportering av transfunderade enheter att kunna göras direkt i systemet. Mer information om hur kontrollen fungerar och hur den ska användas finns i instruktionen på Transfusionsmedicins anvisningar på intranätet: [Transfusionskontroll samt transfusionsrapportering i Interinfo \(50953\)](#).

Vid frågor eller intresse att börja använda transfusionskontrollen i framtiden, kontakta transfusionsmedicinsamordnare Karin Delborn Höök.

Karin Delborn Höök
Transfusionsmedicinsamordnare
Laboratoriemedicin
karin.delborn.hook@regionvastmanland.se

Malin Markgren
BMA/Objektspecialist ProSang
Laboratoriemedicin